

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ТА ПОЛІТИЧНИХ НАУК**

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПОЛІТИКИ

спеціальність	052 «Політологія»
освітня програма	«Політологія»
інститут, факультет	Інститут управління та права, Юридичний факультет
мова навчання	українська

Запоріжжя – 2019 рік

програма «Загальна теорія політики» для студентів за напрямом підготовки 052 «Політологія». Освітня програма (спеціалізація) 052 «Політологія»

Розробник: к.п.н., доцент кафедри загальноправових та політичних наук Сергієнко Т.І.

програма затверджена на засіданні кафедри загальноправових та політичних наук

Протокол від «28» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри загальноправових та політичних наук _____(Арабаджієв Д.Ю.)

«28» серпня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від «___» _____ 2019 року № ___

«___» _____ 2019 року

Голова _____ (Філей Ю.В.)

© _____, 2019 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 12	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна	
	Напрямок підготовки 052 «Політологія»		
Модулів – 3	Напрямок підготовки: 052 «Політологія»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 6		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин – 360		1, 2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -3 год. самостійної роботи студента – 6 год.	Освітній ступінь: бакалавр	44 год.	
		Практичні	
		74 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		212-год.	
		Індивідуальні завдання:	
		30- год.	
Вид контролю:			
екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 35% до 65%.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Загальна теорія політики» є формування знань про політику, політичну владу, політичну систему та її взаємодію з іншими системами, політичні процеси, оволодіння студентами основними категоріями та теоретичними підходами сучасної політичної науки, а також створити підґрунтя для вивчення конкретних політологічних дисциплін та спецкурсів.

Завданнями вивчення дисципліни «Загальна теорія політики» є:

- визначати специфіку політики як сфери суспільного життя;
- сформуванню у студентів розуміння понятійно-категоріального апарату та методології політичної науки;
- вирізняти теоретичні і прикладні, аксіологічні та інструментальні компоненти політичного знання, а також інструментальні та поза інституційні аспекти політики, раціональне та нераціональне в ній;
- навчити студентів характеризувати основні різновиди політичних систем та політичних режимів;
- допомогти оволодіти колом проблем, що відносяться до людського виміру політики, специфіки політичної соціалізації особистості;
- навчити застосовувати на практиці теоретичні положення даного курсу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, з експертами з інших галузей знань.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Розуміння загальних принципів політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи основні віхи розвитку уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

СК02. Базові знання сучасної нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології.

СК03. Вільне володіння базовим категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

СК04. Розуміння ключових принципів функціонування влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн і регіонів.

СК05. Застосування ключових політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей.

СК06. Розуміння базових особливостей реалізації влади у різних політичних системах та контексту їх функціонування і взаємодії.

СК07. Здатність використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.

СК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.

СК09. Здатність фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.

СК10. Спроможність фахово виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі та консультативні функції на національному та міжнародному ринку праці.

Очікувані програмні результати навчання:

знати:

- сутність політики, головні його ознаки та структурні елементи;
- предмет, методи і категорії політичної науки;
- основні суб'єкти і об'єкти політики;
- місце теорії політики в системі наук про суспільство;
- рівні політики;
- сутність понять «влада» і «політична влада»;
- концепції політичної влади;
- структуру влади: суб'єкти, об'єкти, джерела, ресурси, функції;
- сутність політичного елітизму;
- лідерство як соціальний феномен;
- особливості політичного лідерства в Україні;
- сутність, типи, цілі та стратегії політичної опозиції;
- підходи до класифікації політичної опозиції в сучасній політичній науці.
- структуру та функції політичної системи;
- основні типології політичних систем;
- ознаки, функції держави та теорії виникнення держави;
- виникнення і розвиток громадсько-політичних організацій, рухів;

- підходи до класифікації суспільно-політичних рухів;
- сутність, структуру та функції політичної ідеології;
- рівні функціонування політичної ідеології;
- визначення та структуру політичної свідомості;
- типи та форми прояву політичної свідомості;
- сутність, структуру і функції політичної культури;
- сутність та структуру політичного процесу, його основні стадії;
- політичну діяльність як основний об'єкт практичної політології;
- понятійний та формально-логічний апарат теорії міжнародних відносин;
- основні тенденції еволюції міжнародних відносин та світового політичного процесу.

вміти:

- пояснити різницю між політологією та загальною теорією політики;
- визначати різні рівні політики;
- аналізувати сучасні концепції еліт;
- визначати принципи формування та діяльності опозиції;
- визначати об'єктивні та суб'єктивні сторони лідерства;
- аналізувати шляхи формування та системи рекрутування еліт;
- класифікувати політичну опозицію;
- пояснити різницю між основними типами політичних систем;
- аналізувати ЗМІ як один з найважливіших інститутів суспільства;
- визначати політичний вплив ЗМІ на громадську думку;
- класифікувати політичні партії і об'єднання в Україні;
- аналізувати вплив політичної ідеології на життя сучасної України;
- пояснити місце і роль політичної культури в загальній системі культури і в політичному житті суспільства;
- шукати методи та ресурси тиску груп інтересів на структури влади;
- аналізувати місце політичного рішення в політичній діяльності;
- пояснювати та оцінювати глобалізаційні та інтеграційні процеси;
- визначати основні напрямки розвитку світової політики та місце України в міжнародних відносинах.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I. ТЕОРІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ВЛАДИ ТА ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ

Змістовий модуль 1. Політика як феномен суспільного життя

Тема 1. Політика та політологія: понятійно-категоріальний апарат

Тема 2. Політологія як самостійна наукова дисципліна.

Змістовий модуль 2. Політична влада

Тема 3. Політична влада та її носії.

Тема 4. Політична еліта та політична влада.

Тема 5. Політичне лідерство.

Тема 6. Політична опозиція.

Модуль II. ТЕОРІЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ СУСПІЛЬСТВА

Змістовий модуль 3. Політична система та організація суспільства.

Тема 7. Поняття і структура політичної системи.

Тема 8. Основні типології політичних систем.

Тема 9. Держава в політичній системі суспільства.

Тема 10. Громадянське суспільство і держава.

Тема 11. ЗМІ в політичній системі.

Тема 12. Політичні партії в політичній системі суспільства.

Змістовий модуль 4. Духовні основи політики

Тема 13. Політичні ідеології.

Тема 14. Політична культура.

Тема 15. Політична свідомість.

МОДУЛЬ III. ТЕОРІЯ ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ

Змістовий модуль 5. Політичний процес

Тема 16. Політичний процес та особа в ньому.

Тема 17. Політична поведінка та політична діяльність.

Тема 18. Політичні рішення: сутність, технології прийняття і впровадження

Тема 19. Групи інтересів у політичному процесі.

Тема 20. Політичні конфлікти в суспільно-політичному житті..

Змістовий модуль 6. Світовий політичний процес і міжнародні відносини

Тема 21. Теоретичне розуміння суті та предметного поля міжнародних відносин. Світова політика як предмет дослідження теорії

Тема 22. Глобалізація та її вплив на сучасні міжнародні відносини.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль I. ТЕОРІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ВЛАДИ ТА ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ												
<i>Змістовий модуль 1. Політика як феномен суспільного життя</i>												
Тема 1. Політика та політологія: понятійно-категоріальний апарат	12	2	2			8						
Тема 2. Політологія як самостійна наукова дисципліна.	12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 1	24	4	4			16						
<i>Змістовий модуль 2. Політична влада</i>												
Тема 3. Політична влада та її носії.	12	2	2			8						
Тема 4. Політична еліта та політична влада.	12	2	2			8						
Тема 5. Політичне лідерство.	12	2	2			8						
Тема 6. Політична опозиція.	12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 2	48	8	8			32						
Модуль II. ТЕОРІЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ СУСПІЛЬСТВА												
<i>Змістовий модуль 3. Політична система та організація суспільства</i>												
Тема 7. Поняття і структура політичної системи.	12	2	2			8						
Тема 8. Основні типології політичних систем.	12	2	2			8						
Тема 9. Держава в політичній системі суспільства.	12	2	2			8						
Тема 10. Громадянське суспільство і держава.	12	2	2			8						
Тема 11. ЗМІ в політичній системі.	12	2	2			8						
Тема 12. Політичні партії в політичній системі суспільства.	12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 3	72	12	12			48						

<i>Змістовий модуль 4. Духовні основи політики</i>												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 13. Політичні ідеології.	12	2	2			8						
Тема 14. Політична культура.	12	2	2			8						
Тема 15. Політична свідомість.	12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 4	36	6	6			24						
Усього годин	180	30	30			120						
МОДУЛЬ III. ТЕОРІЯ ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ												
<i>Змістовий модуль 5. Політичний процес</i>												
Тема 16. Політичний процес та особа в ньому.	20	2	6			14						
Тема 17. Політична поведінка та політична діяльність.	20	2	6			14						
Тема 18. Політичні рішення: сутність, технології прийняття і впровадження.	20	2	6			14						
Тема 19. Групи інтересів у політичному процесі.	20	2	6			14						
Тема 20. Політичні конфлікти в суспільно-політичному житті.	20	2	6			14						
Разом за змістовим модулем 5	110	10	30			70						
<i>Змістовий модуль 6. Світовий політичний процес і міжнародні відносини</i>												
Тема 21. Теоретичне розуміння суті та предметного поля міжнародних відносин. Світова політика як предмет дослідження теорії.	22	2	8			12						
Тема 22. Глобалізація та її вплив на сучасні міжнародні відносини.	18	2	6			10						
Разом за змістовим модулем 6	40	4	14			22						
ІДЗ-КР					30							
Усього годин	150	14	44		30	92						
Усього	360	44	74		-	30	212					

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Політика та політологія: понятійно-категоріальний апарат	2
2	Політологія як самостійна наукова дисципліна	2
3	Політична влада та її носії	2
4	Політична еліта та політична влада	2
5	Політичне лідерство	2
6	Політична опозиція	2
7	Поняття і структура політичної системи	2
8	Основні типології політичних систем	2
9	Держава в політичній системі суспільства	2
10	Громадянське суспільство і держава	2
11	ЗМІ в політичній системі	2
12	Політичні партії в політичній системі суспільства	2
13	Політичні ідеології	2
14	Політична культура	2
15	Політична свідомість	2
16	Політичний процес та особа в ньому	6
17	Політична поведінка та політична діяльність	6
18	Політичні рішення: сутність, технології прийняття і впровадження	6
19	Групи інтересів у політичному процесі	6
20	Політичні конфлікти в суспільно-політичному житті	6
21	Теоретичне розуміння суті та предметного поля міжнародних відносин. Світова політика як предмет дослідження теорії	8
22	Глобалізація та її вплив на сучасні міжнародні відносини.	6
	Разом	74

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Політика та політологія: понятійно-категоріальний апарат	8
2	Політологія як самостійна наукова дисципліна	8
3	Політична влада та її носії	8
4	Політична еліта та політична влада	8
5	Політичне лідерство	8
6	Політична опозиція	8
7	Поняття і структура політичної системи	8
8	Основні типології політичних систем	8
9	Держава в політичній системі суспільства	8
10	Громадянське суспільство і держава	8
11	ЗМІ в політичній системі	8
12	Політичні партії в політичній системі суспільства	8
13	Політичні ідеології	8
14	Політична культура	8
15	Політична свідомість	8
16	Політичний процес та особа в ньому	14
17	Політична поведінка та політична діяльність	14
18	Політичні рішення: сутність, технології прийняття і впровадження	14
19	Групи інтересів у політичному процесі	14
20	Політичні конфлікти в суспільно-політичному житті	14
21	Теоретичне розуміння суті та предметного поля міжнародних відносин. Світова політика як предмет дослідження теорії	12
22	Глобалізація та її вплив на сучасні міжнародні відносини.	10
	Разом	112

9. Індивідуальні завдання

КУРСОВА РОБОТА

Мета написання курсової роботи: детальніша і ґрунтовніша проробка лекційного матеріалу; перевірка та контроль ступеня засвоєння теоретичного матеріалу; формування у студентів передбачених робочою програмою вмінь.

Кожна тема дисципліни потребує додаткового опрацювання студентом під час самостійної роботи. Метою самостійної роботи є активізація засвоєння студентами теоретичних знань, набуття вмінь та навичок самостійного проведення розрахунків та аналізу результатів для успішного застосування їх у подальшій роботі. Самостійна робота студентів повинна мати творчий характер, розвивати навички до аналітичної діяльності.

Під час самостійної роботи студенти:

- поглиблено опрацьовують теоретичний матеріал з використанням рекомендованих літературних джерел та конспекту лекцій;
- проводять числові розрахунки та розв'язують задачі, винесені на поза аудиторну роботу;
- оволодівають методикою використання комп'ютерної техніки та програмних засобів, а також математичними методами розв'язання економічних, технічних і управлінських задач.

Тему студенти обирають самостійно, за варіантом, що відповідає останній цифрі номера залікової крижки. Якщо студент має бажання розробляти тему, яка не передбачена рекомендованою тематикою, він повинен це узгодити з керівником курсової роботи.

Тематика курсової роботи

1. Політологія як наука: предмет, об'єкт.
2. Місце політології в системі наук.
3. Основні методи та функції політології як науки.
4. Політика як суспільне явище: поняття, структура і функції.
5. Суб'єкти та об'єкти політики.
6. Поняття та структура політичної сфери суспільства.
7. Поняття політичної влади.
8. Розподіл влади в сучасному суспільстві.
9. Основні ресурси влади.
10. Легітимність влади, типи легітимності влади.
11. Структурна організація політичної влади: суб'єкт, об'єкт, ресурси.
12. Поняття та функції політичної системи суспільства.
13. Типологія політичних систем: тоталітарні, авторитарні, демократичні.
14. Поняття і типи політичних режимів, їх ознаки.
15. Поняття, ознаки та функції держави.
16. Особливості політичної системи в Україні.
17. Унітарна держава як форма державного устрою.
18. Ознаки федеративної держави.

19. Конфедерація, її ознаки.
20. Монархія як форма державного правління.
21. Республіка, її різновиди.
22. Поняття, ознаки і функції громадянського суспільства.
23. Основні принципи правової держави.
24. Політична партія: визначення, типи, функції.
25. Типологія політичних партій.
26. Суспільно-політичні об'єднання: поняття та види.
27. Ознаки суспільно-політичних рухів.
28. Сутність та різновиди партійних систем.
29. Політична культура: її суть та функції.
30. Типологія політичної культури.
31. Політична свідомість: зміст, структура, типологія.
32. Політична соціалізація: сутність, основні канали засвоєння політичного досвіду.
33. Провідні політичні доктрини сучасності: лібералізм, консерватизм, їх постулати.
34. Основні принципи сучасної соціал-демократії.
35. Комунізм як ідеологія і політична течія.
36. Політична еліта: сутність та функції.
37. Класичні теорії еліт (В. Парето, Г. Моска, Р. Міхельс).
38. Основні критерії, принципи та ознаки демократичної організації суспільства. Рівень демократії в Україні.
39. Лідерство як закономірність політичного життя.
40. Функції політичного лідера. Критерії оцінки його популярності.
41. Політичне прогнозування: завдання, основні напрями й етапи. Значення політичного прогнозування в умовах реформування українського суспільства.
42. Концепції взаємин політики і моралі. Проблеми політичної моралі в житті сучасного українського суспільства.
43. Людина як об'єкт і суб'єкт політики.
44. Політична поведінка особи (активність, пасивність, індиферентність, екстремізм).
45. Типологія та основні форми політичних відносин: політична боротьба, компроміс, консолідація, конфлікт, консенсус.
46. Види виборчих систем: мажоритарна, пропорційна та змішана. Виборча система і виборче законодавство України.
47. Ознаки громадянського суспільства.
48. Взаємовідносини держави і громадянського суспільства.
49. Основні галузі прикладної політології.
50. Політика і засоби масової інформації.
51. Поняття і типи партійних систем.
52. Характерні риси і особливості сучасного світового політичного процесу.
53. Поняття, сутність і основні функції міжнародної політики.

54. Специфіка міжнародних відносин.
55. Основні міжнародні організації, напрямки їх діяльності.
56. Глобальні проблеми сучасності (політичний аспект).
57. Основні форми демократії.
58. Політичні відносини: поняття і типи.
59. Політична діяльність: сутність і основні види.
60. Сутність і структура політичного процесу.
61. Політичне життя в сучасній Україні.

10. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

РН01. Застосовувати критичне мислення, раціональну аргументацію, аналіз та синтез.

РН02. Розуміти предметну область та базову специфіку професійної діяльності.

РН04. Застосовувати здобуті знання у професійній діяльності.

РН05. Проводити професійний пошук, оброблення та аналіз фактів, даних та інформації з різних первинних та вторинних джерел.

РН06. Спілкуватися та презентувати свої ідеї широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

РН07. Працювати у професійних колективах, державних і недержавних організаціях.

РН08. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у встановлені роботодавцем терміни.

РН09. Знати як використовувати свої права і обов’язки як члена суспільства та поділяти цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН10. Опанувати моральними, культурними, науковими цінностями і досягненнями суспільства на основі розуміння історії та закономірностей

розвитку предметної області та використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

PH11. Знати на відповідному рівні загальні принципи природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи основні віхи розвитку уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

PH12. Знати основи нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології.

PH13. Вільно володіти базовим професійним категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

PH14. Розуміти ключові принципи функціонування влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

PH15. Застосовувати ключові політологічні поняття, теорії та методи до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей.

PH16. Розуміти базові особливості реалізації влади у різних політичних системах та контекст їх функціонування і взаємодії.

PH17. Використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.

PH18. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.

PH19. Фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.

PH20. Фахово виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.

13.Засоби оцінювання

Поточний контроль за індивідуальною самостійною роботою студентів проводиться за результатами як аудиторної, так і позааудиторної діяльності.

На практичних заняттях поточний контроль здійснюється за результатами виступів на семінарах, в яких оцінюється не тільки рівень розкриття проблем, а й активність студента в обговоренні, уміння опонувати, поставити запитання, висловити своє бачення проблеми. Перевіряються конспекти лекцій, конспекти тем, що підлягають самостійному вивченню, оцінюється підготовка та оформлення рефератів, виконання контрольних робіт, тестів, творчих завдань у вигляді складання аналітичних таблиць за відповідними методичними вказівками, опорно-інформаційних та структурно-логічних схем за окремими темами..

До критеріїв оцінювання поточної роботи включають також стан робочих записів, що ведуться під час самостійного опрацювання навчально-методичних та науково-теоретичних джерел. Оцінка враховує їхню змістовність, систематичність, наявність елементів творчого опрацювання пропонованої літератури (структурованість, систематизація, аналітичне узагальнення тощо).

Готуючи доповідь, необхідно виходити з того, що його обсяг не може перевищувати 4–5 сторінок (7–10 хвилин за часом повідомлення). Обов'язковими є точно сформульовані цілі, засаднича ідея доповіді, висновки та перелік джерел, що використовувались для його підготовки.

Проміжний контроль проводиться у формі письмових контрольних робіт за тематичними модулями (незалежно від того, чи розглядалися ці теми на лекціях або семінарах, чи опрацьовувалися самостійно). Модулями охоплюються всі теми навчальної програми.

Проведення письмових контрольних робіт здійснюється за планами-графіками у визначені терміни. Контрольні роботи передбачають як теоретичні питання, так і тестові завдання різного рівня складності.

Положенням про екзаменаційну сесію студентів передбачена письмова форма підсумкового контролю знань, яка підвищує об'єктивність оцінки і посилює мотивацію щодо оволодіння програмним матеріалом протягом нормативного періоду його вивчення.

Підсумковий контроль знань здійснюється у формі письмового заліку (не залежно від форми навчання) за білетами різного рівня складності. Для проведення заліку розроблено та затверджено перелік питань, що охоплюють увесь матеріал нормативної програми даного курсу. Ці питання доводяться до відома студентів на початку вивчення курсу. З метою виявлення різниці в рівні засвоєння знань і охоплення основного програмного матеріалу, крім теоретичних питань, застосовується тестова форма формалізованих питань з кожної теми курсу.

13. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання теоретичних питань враховують:

- за високого рівня – всебічне, системне знання програмного матеріалу, обґрунтовані відповіді на поставлені запитання, знання основної та додаткової літератури, чітке володіння категоріально-понятійним апаратом, розуміння дискусійних проблем та напрямків їх розвитку;
- за достатнього рівня – знання основного програмного матеріалу, володіння понятійним апаратом, але наявність певних помилок у висвітленні питань;
- за недостатнього рівня – неправильні відповіді на поставлені запитання, значні прогалини в засвоєнні основного програмного матеріалу

Таблиця 13.1 – Розподіл балів, що присвоюється студенту з дисципліни

Поточне тестування				Самостійна робота	Максимальна сума балів
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4		
T1, T2	T3, T4, T5.,T6	T7, T8,T9, T10, T.11,T.12	T13, T14, T15		
20	15	20	15	30	до 100

Поточне тестування		Самостійна робота	Максимальна сума балів
ЗМ 5	ЗМ 6		
T.16, T.17, T.18, T.19, T.20,	T.21, T.22		
35	35	30	до 100

Під час контролю враховуючи наступні види робіт:

- активність роботи студента на практичному занятті;
- аудиторна контрольна робота.

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі в кожному семестрі.

Семестрова оцінка визначається на основі суми рейтингових балів, отриманих за засвоєння всього матеріалу, у відповідності до таблиці співвідношень балів та оцінки в національній шкалі і шкалі ECTS (табл.13.2):

Таблиця 13.2 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
85-89	добре	
75-84		
70-74		
60-69	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

-

15. Рекомендована література

Основна

1. Політологія: Підруч. для студ. вузів / За ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. — К., 2001.
2. Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика: Моногр. — К., 2000.
3. Горбатенко В. П. Політична модернізація і місцеве самоврядування // Правова держава: Щорічник наук. праць. — 1996. — Вип. 7.
4. Загальна теорія держави і права / За ред. В. В. Копейчикова. — К., 2000.
5. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посіб. для студ. вузів. — К., 2004.
6. Українська політологія: витоки та еволюція: Навч. посіб. / За ред. Ф. М. Кирилюка. — К., 1995.
7. Алмонд Г., Верба С. Гражданская культура и стабильность демократии // Полис. — 1992. — № 4.
8. Арндт Х. Традиции и современность: к истории политических идей // Гос. и право. — 1991. — № 3.
9. Арндт Х. Истоки тоталитаризма. — М.: ЦентрКом, 1996.
10. Арндт Х. Джерела тоталітаризму: Спільний видавничий проект телеканалу «1+1» та видавництва «Дух і літера» / Пер.з англ. Володимира Верлока, Дмитра Горчакова. — К.: Дух і літера, 2002.
11. Арон Р. Демократия и тоталитаризм.— М., 1993.
12. Бебик В. М., Головатий М. Ф., Ребкало В. А. Політична культура сучасної молоді. — К., 1996.
13. Борисов В. К. Теории политических систем. — М., 1991.
14. Бутенко А. П., Миронов А. В. Сравнительная политология. — М., 1998.
15. Вебер М. Политика как призвание и профессия // Избр. произ-
16. Вебер М. Протестантская этика и дух капитализма // Избр. произведения. — М., 1990.
17. Гаджиев К. С. Введение в политическую науку. — М.: Издат. корпорация «Логос»; Изд-во «Высш. образование», 1998.
18. Гегель Г. В. Ф. Философия права / АН СССР; Ин-т философии / Ред. сост. Д. А. Керимов, В. С. Нерсисянц; Пер. с нем. Б. Г. Столпнер, М. И. Левина; Вступ. ст. В. С. Нерсисянц. — М.: Мысль, 1990.
19. Головатий М. Ф. Мистецтво політичної діяльності. — К.: МАУП, 2002.
20. Головатий М. Ф. Політична психологія. — К.: МАУП, 2001.
21. Головатий М. Ф. Соціологія політики. — К., 2003.
22. Головаха Е. К., Бекешкина И. С., Небоженко В. С. Демократизация общества и развитие личности: от тоталитаризма к демократии. — К., 1992.
23. Горбатенко В. П. Стратегія модернізації суспільства: Україна і
24. Горбатенко В. П. Політичне прогнозування: Теорія, методологія, практика. — К.: Генеза, 2006.

25. Гуггенбергер Б. Теория демократии // Полис. — 1991. — № 4.
26. Даль Роберт А. Поліархія. Участь у політичному житті та опозиція / Пер. з англ. О. Д. Білогорського. — Х.: Каравела, 2002.
27. Дарендорф Р. Дорога к свободе: демократизация и проблемы восточной Европе // Вопросы философии. — 1990. — № 9.
28. Дегтярев А. А. Предмет и структура политической науки // Вестн. МГУ. — 1996. — № 4. — Сер. Полит. науки.
29. Зеленько Г. Навздогінна модернізація: досвід Польщі і України. — К., 2003.
30. Истон Д. Категории системного анализа политики // Антология мировой политической мысли. — Т. 2. — М., 1997.
31. Истон Д. Системный анализ политической жизни. — М., 1965.
32. Історія політології / За ред. І. А. Кирилюка. — К., 2002.
33. Кант И. Идея всеобщей истории во всемирно-гражданском плане (1784) // Соч.: В 6 т. — М., — 1966. — Т. 6.
34. Ковлер А. И. Кризис демократии? Демократия на рубеже XXI века. — М., 1997.
35. Ковлер А. И. Исторические формы демократии: проблемы политико-правовой теории. — М., 1990.
36. Комаров С. А. Общая теория государства и права. — М., 1998.
37. Котигоренко В. Етнічні протиріччя і конфлікти в сучасній Україні: політологічний аспект. — К., 2004.
38. Кузьмин А. И. Демократия: некоторые вопросы теории, методологии и практики. — М., 1986.
39. Лейпхарт А. Демократия в многосоставных обществах: сравнительные исследования. — М., 1997.
40. Пойченко А. М. Політика: теорія і технологія діяльності.— К., 1994.
41. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях / За ред. В. М. Пічі. — К., 2001.
42. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. — К.: Основи, 1994. — Т. 1, 2.
43. Рассел Б. Власть: новый социальный анализ. — К., 1996.
44. Ребкало В. До нової парадигми політичної культури // Політологічний вісник. — К., 1993.
45. Росту Д. Переходы к современной демократии: попытка динамической модели // Полис. — 1996. — № 5.
46. Рудич Ф. М. Політологія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти.— К., 2004.
47. Рудич Ф. М. Україна в сучасному геополітичному просторі: теоретичний і прикладний аспекти: Моногр. — К., 2002.
48. Рябов С. Г. Політологічна теорія держави. — К., 1996.
49. Сарторі Джовані. Порівняльна конституційна інженерія. — К., 2001.
50. Сравнительное конституционное право. — М., 1996.
51. Токвиль Ал. О демократии в Америке. — М., 1994.

52. Тоффлер О. Проблемы власти на пороге XXI века // Свободная мысль. — 1992. — № 2.
53. Фридрих К., Бжезинский З. Тоталитарная диктатура и автократия // Тоталитаризм: Что это такое? (Исслед. зарубеж. политиков). — М.: ИНИОН, 1993. — Ч. 2.
54. Хабермас Ю. Вовлечение другого. Очерки политической теории. — СПб.: Алетейя, 2001.
55. Хайек Ф. А. фон, Дорога к рабству: Пер. с англ. / Предисл. Н. Я. Петракова. — М.: Экономика, 1992. — 176 с.
56. Хакер Е. Що є політична теорія // Політологічні читання. — 1993. — № 1.
57. Халипов В. Ф. Власть: основы кратологии. — М., 1996.
58. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций // Полит. исследования. — 1994. — № 1.
59. Шумпетер Й. Капіталізм, соціалізм і демократія. — К., 1995.

Додаткова:

1. Абетка української політики: Довідник. — К., 2001.
2. Амосов Н. Размышления об обществе, будущем и об Украине // Новітня Україна 1991 – 2001: Роздуми видатних сучасників: Кол. мон. — К., 2001.
3. Арбатов А.Г., Богомолов О.Т., Галкин А.А. Грани глобализации: трудные вопросы современного развития. — М.: Альпина Паблишер, 2003. — 592 с.
4. Аристотель. Политика // Соч.: В 4 т. — М., 1990. — Т.4.
5. Арсеєнко А. Глобалізація чи фрагментація і пауперація ? Що нам готує вік прийдешній ? // Віче.- 1998.- № 12.- С. 98-117.
6. Бакунин М.А. Философия. Социология. Политика. — М., 1989.
7. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования: Пер. с англ. — М.: Academia, 1999. — 956 с.
8. Бжезинский З. Выбор. Глобальное господство или глобальное лидерство / Пер. с англ. — М.: Международные отношения, 2004. — 288 с.
9. Бжезінський З. Велика шахівниця. — Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2000. — 236 с.
10. Боднар А. Элементы теории политики // Под ред. В. Макаренко. — Ростов-на-Дону, 1991.
11. Бурдьє П. Социология политики. — М, 1993.
12. Вебер М. Политика как призвание и профессия // Избр. произв. — М., 1990.
13. Вегеш М., Щадей М. Зарубіжні футурологічні концепції на межі тисячоліть: порівняльний аналіз. — Ужгород: УНУ, 2003. — 77 с.
14. Вовканич С. Посттоталітарний розвиток // Нова політика. — 1997. — № 2.
15. Врублевський В., Хорошковський В. Український шлях. Начерки: геополітичне становище України та її національні інтереси.- К., 1997.-424 с.
16. Гаєвський Б.А. Сучасна українська політологія. — К., 1999.
17. Гелд Дейвід, Мак-Грю Е. Глобалізація / антиглобалізація. / Пер. з англ. — К.: КІС, 2004. — 180 с.

18. Горбулін В. Демократія і національна безпека: друзі чи вороги? // Урядовий кур'єр. – 25 грудня 1997.
19. Горбулін В. Національна безпека України та міжнародна безпека // Політична думка. – 1997. – № 7.
20. Горбулін В. та ін. Сучасні інформаційні технології та системи // Стратегія. Перспектива. – 2000. – № 1 – 2.
21. Гречко П. К вопросу о понятии “национальная безопасность” // Социально-политический журнал. – 1998. – № 3.
22. Грушевський М. На порозі Нової України. Гадки і мрії. – К., 1992.
23. Декларація про державний суверенітет України // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990. – №31.
24. Державна влада в Україні (структура та повноваження): Довідник. – К., 1997.
25. Друкер П. Посткапиталистическое общество // Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология под ред. В.Иноземцева.. – М., 1999.
26. Загальна Декларація прав людини: прийнята ООН 10 грудня 1948 року. – К., 1963.
27. Заєць А. Український парламентаризм. Формування й удосконалення // Віче. – 1998.
28. Костенко С. Мас-медіа у виборах // Політична думка. – 1999. – № 17.
29. Кравченко В. Інформаційна політика. Розставимо акценти // Віче. – 1996. – № 8.
30. Литвиненко О. Інформаційна безпека – складова національного суверенітету // Політика і час. – 1997. – № 4.
31. Мартинов А.Ю. Футурологічні сценарії глобальної перспективи // Нова парадигма: Альманах наукових праць. – Вип. 28. – Запоріжжя, 2002.
32. Павленко Ю. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства. – К.: Либідь, 1999. – 360 с.
33. Павленко Ю. Три підходи до розуміння світового історичного процесу // Політична думка. – 1997. – №1.
34. Павловський М. Світ і Україна на порозі третього тисячоліття. І перед вибором // Віче. – 2000. – № 1.
35. Панарин А.С. Глобальное политическое прогнозирование: Уч. для вузов. – М, 2000.
36. Поздняков А. Информационная война за влияние в мире и политическая власть // Власть. – 2000. – № 10.
37. Райх Р. Труд наций. Готовясь к капитализму XXI века // Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология под ред. В.Иноземцева.. – М., 1999.
38. Тихомиров С. Політичний розвиток у геополітичному вимірі // Віче. – 1999. – № 8.
39. Тихомирова Є.Б. Держава та громадянське суспільство в ідеології сучасного глобалізму та альтерглобалізму // Ученые записки Таврического

національного університета ім. В.И.Вернадського. – Серія „Политические науки”. – Том 17 (56). – С.64-72.

40. Тихомирова Є.Б. PR-діяльність недержавних суб'єктів міжнародних відносин Вісник Київського університету імені Тараса Шевченка. Серія: міжнародні відносини. – К.: 2003. – Випуск 25-28. – С. 158-163.

41. Тихомирова Є.Б. PR-забезпечення багаторівневої політики архітектури глобального управління // Дослідження світової політики: Збірник наукових праць. Вип. 21. – К.: Інститут світової економіки та міжнародних відносин НАН України, 2003. – С. 230-241.

42. Тихомирова Є.Б. PR-підтримка європейської інтеграції України: досвід Європейського Союзу // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. – Вип. 36. Част. I. – К.: Київський національний університет імені Т. Шевченка Інститут міжнародних відносин, 2002. – С. 137–143.

43. Тихомирова Є.Б. PR-формування відкритого суспільства К.: Наша культура і наука, 2003. – 197с. Паблік рилейшнз у глобалізованому світі К.: Наша культура і наука, 2004. – 489с.

44. Тихомирова Є.Б. Аналітика, експертиза, прогнозування: Монографія. К.: Наша культура і наука, 2003. – 614с.

45. Тихомирова Є.Б. Вимірювання та оцінка ефективності комунікацій з громадськістю // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. – Вип. 43. Част. I. – К.: Київський національний університет імені Т. Шевченка Інститут міжнародних відносин, 2003. – С. 20-24.

46. Тихомирова Є.Б. Дискурсивні моделі глобалізації Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. – Вип. 49. Част. I. – К.: Київський національний університет імені Т. Шевченка Інститут міжнародних відносин, 2004. – С. 57-63.

47. Тихомирова Є.Б. Комунікації з громадськістю в міжнародному середовищі: структура, цілі та завдання Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. – Вип. 34. Част. 2. – К.: Київський національний університет імені Т. Шевченка, 2002. – С. 70–77.

48. Тихомирова Є.Б. Концепція відкритого суспільства в контексті глобалізації // Дослідження світової політики: Збірник наукових праць. Вип. 22. – К.: Інститут світової економіки та міжнародних відносин НАН України, 2002. – С. 18-30.

49. Тихомирова Є.Б. Лобізм як складова міжнародного PR Політичний менеджмент. – 2005. – №1 (10). – С. 143-151.

50. Тихомирова Є.Б. Національний та міжнародний аспекти інституціонального забезпечення PR-діяльності Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. – 2004. – Випуск 13. – С. 238-247

51. Тихомирова Є.Б. Особливості міжнародної PR-діяльності держав та державних органів Політологічний вісник. Зб-к наук. праць: № 12. – К.: Знання України, 2002. – С. 145-154. 11.

52. Тихомирова Є.Б. Політична система – система відкритого типу // Політологічний віс-ник. Зб-к наук. праць: № 13. – К.: Знання України, 2003. – С. 188-194.
53. Томенко В. Самоозначення України: від історії до політики (державна стратегія сучасної України в контексті історичних традицій та світового досвіду). – К., 1998.
54. Томенко М.В. Українська перспектива: історико-політологічні підстави сучасної державної стратегії. – К., 1995.
55. Тоффлер О. Смещение власти: знание, богатство и принуждение на пороге XXI века. – М., 1991.
56. Троян С.С. Вступ до теорії політики: Навчальний посібник. – К.: НМЦВО, 2005. – 250 с.
57. Туроу Л. Будущее капитализма. Как экономика сегодняшнего дня формирует мир завтрашний // Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология под ред. В.Иноземцева.. – М., 1999.
58. Українська державність у ХХ ст. / Керівн. авт.кол. О.Дергачов.– К., 1996.
59. Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х томах / Редколегія: Л.В.Губерський та ін. Том I, II. – К.: Знання України, 2004.
60. Українські мас-медіа та свобода інформації // Політична думка. – 1994. – № 4.
61. Фукуяма Ф. Конец истории // Вопросы философии. – 1990. – № 3.
62. Фукуяма Ф. Конец истории? //США: экономика, политика, идеология. – 1990. – №5.
63. Халипов В.Н. Власть: Основы кратологии. – М., 1995.
64. Хантінгтон С. Зіткнення цивілізацій // Філософська і соціологічна думка. – 1996. – № 1–2.
65. Хэнди Ч. Алчущий дух. За гранью капитализма: поиск цели в современном мире // Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология под ред. В.Иноземцева.. – М., 1999.
66. Цыганков П.А. Международные отношения. - М.: Новая школа, 1996. – 320 с.
67. Цыганков П.А. Теория международных отношений: Учебное пособие. – М.: Гардарики, 2002. – 590 с.
68. Цыганков П.А. Теория международных отношений: Хрестоматия. – М.: Гардарики, 2002. – 400 с.
69. Шаповал В.Н. Президент у механізмі здійснення державної влади. – К., 1995.
70. Энтин Л.М. Разделение властей: опыт современного государства. – М., 1996.
71. Józef Kukułka. Wstęp do nauki o stosunkach międzynarodowych. – War, 2003. – 270 s.